63ste Jaargang No. 5064 — DAGBLAD — Woensdag 19 Maart 1947

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2.50 gld; Bovenwinden, Suriname 2.50 gld.; en het buitenland 3 gld.

REDACTIE: Tel. 1858; P. bus 8 Willemstad Adres: Consciëntiesteeg 27.

steeg 29, telefoon 550 Postbus N W 1 Voor Aruba Postbus

Nieuw Kabinet in Belgie

Communisten tegen Indo-China politiek

Geheime notulen van Linggadjatie publiek gemaakt

Grote overstroming in Engeland

CABINET SPAAK, HALF ZAKEN CABINET.

Er is weer een kabinet Spaak gevormd, de communisten en de liberalen weigerden mee te doen, het bestaat nu uit katholieken en socialisten en twee specialisten. (Brussel, (AP) 19.3).

CABINET SPAAK.

In het cabinet Spaak zitten Socialisten, Katholieken, 2 partijlozen. Spaak zelf houdt buitenlandse Zaken. Huysmans heeft onderwijs. Niet alle namen zijn nog bekendgemaakt. (Brussel, (AP) 19.3).

INDO CHINA POLITIEK GOEDGEKEURD.

Premier Ramadier van Frankrijk kreeg na een stormachtig debat een motie van vertrouwen voor zijn Indo China politiek. De communisten onthielden zich van stemming. Ramadier wilde de uitspraak hebben van het gehele land, doch de communisten bleven weigeren te steunen. Men vraagt zich af, of dit het ontslag van de communistische minister uit het kabinet zal betekenen, men denkt echter dat dit niet noodzakelijk behoeft te volgen. De communisten achtten de kosten voor de militaire actie te zwaar.

Men moet in Indo China tot een overeenkomst zien te komen. Frankrijk zegt in Griekenland en Turkije mee te willen helpen aan de democratie en wat dan t.o.z. van haar politiek tegenover de mensen van Indo China te denken? (Parijs, (AP) 19.3).

ONDERTEKENING LINGGADJATI.

De Nederlandse Regering machtigde heden de Commissie-Generaal, om onverwijld de overeenkomst van Linggadjati te tekenen. Blijkens een brief van de Indonesische delegatie heeft men in die mate overeenstemming bereikt, dat de regering gelooft met vertrouwen aan de opbouw te kunnen beginnen. De regering rekent erop, dat deze ondertekening het einde zal betekenen van incidenten gelijk er nu te Soerabaia plaats hadden. De Minister van voorlichting van de republikeinse regering Mohamed Matsir verklaarde, dat de ondertekening van de overeenkomst van Linggadjati de oplossing zal brengen van talrijke problemen. Aan de beide kamers van de Staten Generaal zijn met goedvinden van de Republikeinse delegatie en de Indonesische delegatie de geheime notulen van Linggadjati overhandigd. Dit is ter vertrouwelijke kennismaking. De bekendmaking van de machtiging van de Commissie Generaal werd heden bekend. (18 Maart). Men machtigde de Commissie daarvoor de regering vast staat dat zij door de ondertekening tot niets meer en ook tot hiertoe anders gebonden wordt, als waartoe zij zich op 10 December 1946 in een regeringsverklaring bereid verklaarde. De Indonesische delegatie heeft geen behoefte aan een eigen interpretatie, doch zal zich ook niet binden aan interpretatie van de Nederlandse Regering. Wel aanvaardt zij dat de Nederlandse Regering van haar kant zich alleen aan haar interpretatie gebonden acht (Aneta, 18.3).

BEVIN OVER LINGGADJATI

Tijdens zijn redevoering in het Lagerhuis zeide Bevin, de Britse Minister van Buitenlandse Zaken het volgende over Indonesië:

„Ik betreur het, dat de overeenkomst tussen Indonesië en Nederland, die in October jl. werd geparafeerd, niet is ondertekend. De voedsel- en grondstoffenpositie is zodanig, dat talrijke mensen, die op het ogenblik in nood verkeren, er mee geholpen zouden zijn, indien slechts deze overeenkomst kon worden ondertekend en in practijk gebracht en indien Indonesië voort kon gaan met de vrije toevoer van handelsartikelen uit dit zeer waardevolle gebied naar de wereldmarkt. Daarom hoop ik van harte, zonder te wagen mij met de rechten van anderen in te laten, dat deze overeenkomst, die zulk een zegenrijke uitwerking op zo vele millioenen niet alleen in het Oosten, maar ook in het Westen, zal hebben, spoedig gesloten zal worden".

OVERSTROMINGEN IN ENGELAND.

De overstromingen in Engeland brengen weer nieuwe verwoestingen, zowel in Engeland als in Wales, de mensen moeten uit hun huizen vluchten en het lijkt op de overstroming van het jaar 1894. De soldaten en de oorlogsgevangenen trachten dammen op te werpen, om vooral de gas en electriciteitscentrales te beveiligen. Er worden gemeenschappelijke gaarkeukens op gericht om de vluchtelingen te helpen. Een ramp is het zoals Engeland in geen drie honderd jaar zag. Het regent gedurig. (Londen, (AP) 19.3).

PRINSES ELIZABETH.

Van Regerings zijde deelt men mede, dat er geen verzet zal komen van regerings-zijde tegen een huwelijk van Prinses Elizabeth met prins Philips van Griekenland. (Londen, (AP) 19.3).

ER WAREN TWEE KONINGSKINDEREN............

het nieuws van vandaag

De conferentie van Moskou verliep niet erg prettig. Bevin heeft Molotov gewoon uitgelachen, toen hij vertelde hoe men aan een eis van tien milliard kwam. Marshall deed eer nog een schepje boven op, en sloot de zitting met te verklaren, dat ze nu toch heus niet van plan zijn weer van voren af aan te beginnen en de overeenkomsten van Potsdam en Jalta als niet bestaande zullen gaan beschouwen.

Des avonds was er groot feest: er waren honderden diplomaten: het was een groot feest door Molotov aan zijn drie „vrienden" aangeboden. Het werd den correspondenten schijnbaar een beetje te machtig, de tegenstelling tussen deze zaal vol feeststemming en de stemming in de conferentiezaal was té opvallend, te weinig echt en openlijk in tegenspraak.

In Engeland heeft men een nationale ramp, zoals men in geen drie eeuwen kende. Nu zijn er, gelijk ook in Nederland, geweldige overstromingen, daar de massa's sneeuw smelten en het water naar beneden jagen. Men vlucht uit de huizen; er moeten gaarkeukens worden ingericht en de Duitse krijgsgevangenen helpen mede, om het water te keren. Engeland maakt een zware tijd door. Attlee is weer voor de radio gekomen om het nog eens goed te zeggen aan de mensen: helpt ons of het wordt een enorme economische crisis.

In België had men een tekort aan cand.daten voor minister? Spaak kreeg geen hulp van de communisten, die uit het cabinet wegliepen, doch ook niet van de liberalen, die de aanleiding schijnen geweest te zijn, dat het cabinet viel en die nu geneigd waren toe te geven. Spaak kon dus alleen maar ministers gaan zoeken bij de katholieken en de socialisten, hij deed dit doch nam daar naast, als was het een zakencabinet, een aantal experts als ministers op. Dit is een nieuwe vorm, half zaken-cabinet, en half politiek-cabinet.

Nu is dan ook Aneta met het bericht gekomen, dat Linggadjati zal getekend worden en wel spoedig. Waarom waren deze heren van Aneta nu toch een slag achter bij de AP-telegrammen? De u.tleg van Aneta is niet erg duidelijk, doch het moet zo zijn, zoals het daar staat: Linggadjati wordt getekend. Indië neemt niet de verklaring aan van de Nederlandse regering, vastgelegd in het commentaar op deze overeenkomst van 10 December jl.. Indië weet dat we het zo verklaren, doch kan die verklaring niet onderstrepen, doch men zal er rekening mede houden, dat men het zo verklaart.

Een vreemde basis, om met elkaar een accoord aan te gaan: **„Ik verkoop u een koe, doch u begrijpt dat verkopen zo, dat u de koe nog kunt komen melken. Ik begrijp die verkoop niet zo — Gevolg? Ruzie."**

In Frankrijk, waar we in geen weken iets van hoorden, had men ook een lang debat over de politiek in Indo-China gevoerd. De communisten hadden wel critiek, doch wilden niet stemmen, dat is laf: wel critiek geven, doch geen verantwoording willen dragen. De Aneta-dienst van New York geeft nog een verhaal van een voordracht van Prof. Romme, den leider van de Katholieke Partij in Nederland, na zijn reis in Indië. De regering van de Republikeinse groep had niet de hoffelijkheid hem uit te nodigen. Romme zegt gesproken te hebben met de parlementaire commissie, die op Curaçao was en begrepen te hebben, dat wij als gelijke behandeld willen worden. Het aandeel van de Katholieken in de nieuwe evolutie in het Koninkrijk is groot. Natuurlijk will men hier gelijkheid, doch ook veiligstelling tegen mensen, die geen leiders zijn op principieel gebied, mijnheer Romme!

Conferentie van Moskou:

Achtste Ronde:

Marshall wint op punten

Niemand knock-out

ACHTSTE ZITTING TE MOSKOU.

Heden begonnen de vier Groten hun achtste zitting. De heren begonnen om vier uur in de namiddag (Moskou, (AP) 18.3).

Op de achtste zitting te Moskou spoorde ook Bidault aan, om haast te maken met het herstel van de Westelijk zône, daarbij gaf hij steun aan de verlangens van Molotov, doch tegelijk viel hij de Engelsen en Noordamerikanen bij door en op te wijzen, dat Duitsland moet betalen voor de goederen het voedsel vooral, dat nu door de Geallieerden wordt verstrekt, bovenal echter wilde hij voorkomen, dat Duitsland zijn kolenrijkdom voor een nieuwe oorlogsindustrie zou kunnen aanwenden. De kolenrijkdom meende Bidault, was de basis van de kracht der Duitsers, hij verlangde uitvoer voor de landen, die kolen nodig hebben, en wenst drastische maatregelen. Gaat men echter de industrie mogelijkheden groter maken als men nu de kolen exploitatie gaat opvoeren, vreeg hij zich af, immers zo zal het industrieel vermogen van Duitsland in de toekomst nog meer zal toenemen.

Marshall en Bevin kwamen nog op tegen de vraag om tien milliard van Molotov.

Bevin zeide, dat de verklaring van Molotov nog wel door de Sovjet pers doorgegeven, niet waar was. De conferentie was de koelste, die er tot nu toe plaats had, tot dus ver ging alles heel vriendelijk. De stemming werd wat levendiger toen Bidault met zijn voorstel kwam om het Rijnland het Roer-gebied en de Saar van Duitsland af te nemen.

De bezetting van Duitsland moet een einde nemen en daarom is het goed om de kolenvoorraad te beperking en Frankrijk de kans te geven het grootste staat land in Europa te worden. Er zullen twee leden van de herstelcommissie gehoord worden. Molotov vertelde dat de Britten en Noordamerikanen al het goud en al de Duitse activa in het Westen hadden ingepikt, hetzelfde deed men met de patentrechten en verdere wetenschappelijke onderzoekingsresultaten men nam kolen in beslag en dit alles tezamen komt wel tot een hoogte van tien milliard dollar. Marshall kwam er tegen op en Bevin vertelde dat hij deze redenering in de Sovjet pers gelezen had en er heerlijk om gelachen had en het was Marshall eens dat men moest vermijden elkaar verwijten naar het hoofd te slingeren, hier moest hij wel antwoorden, want dit is niet waar. Wel heeft men in een boek al de wetenschappelijke onderzoekingen geboekstaafd. Marshall merkte op, dat men deze onderzoekingen in een pamflet heeft afgedrukt en het grootste deel van de oplage is naar Rusland gestuurd (Moskou, (AP) 18.3).

CONFERENTIE MOSKOU.

Wat het goud betreft merkte Marshall op dat het ter beschikking is gesteld van het kantoor van de herstelbetalingen te Brussel, zo is het geld van Hongarije alreeds weer terug gegeven, wat voor de kolen binnenkwam daar voor ook gaat het geld terug naar Duitsland. Ook Frankrijk kwam vertelde geen herstelbetaling te hebben gekregen en de kolen met dollars te hebben betaald. Op dat ogenblik kwam Molotov voor de dag met een brief van Green. Marshall liet uitkomen, dat hij juist die brief had laten opstellen om de Russen te laten zien wat voor wetenschappelijke onderzoekingen er zijn in Duitsland. Molotov beloofde daarop van zijn kant ook inlichtingen te geven over de Oostelijke zône. Marshall sloot met een uiteenzetting over de overeenkomsten die men sloot in zake de herstelbetalingen. Hij zette het standpunt van Truman en Byrnes uiteen en zeide tenslotte, „we zullen Mijnheer Molotov niet volgen en van Berlijn weer terug gaan naar Jalta". Wat daar is afgesproken wilde hij zeggen, blijft van kracht hiermee de vraag om tien milliard van de hand wijzend (Moskou, (AP) 18.3)

STEMMING IN MOSKOU ZAKT.

De stemming in de conferentie melden de correspondenten wordt slechter. Gisteravond was er een groot feest door Molotov aan de andere drie groten aangeboden, doch de stemming daar was wel een scherp contract met de stemming in de conferentie zaal. Honderde diplomaten waren op dit avondfeest uitgenodigd. (Moskou, (AP) 19.3).

OLIENIEUWS.

De Syrische Premier sprak over de verwerping van het aanbod om een pijpleiding aan te leggen. Dit voorstel ging uit van de Trans-Arabië pijplijn compagnie als hulp voor de Noordamerikaanse olie-maatschappij, hij wist te verzekeren, dat de onderhandelingen niet zouden worden heropend, als men niet met andere voorstellen zou komen (New York, (AP) 18.3).

Uit Lissabon komt een bericht, dat vier directeuren van de Arabische Amerikaanse oliemaatschappij daar aankwamen na een non stop vlucht van New York zij waren op weg naar Damascus en wensten geen inlichtingen te geven, alleen dat zij een belangrijke missie te vervullen hebben in verband met de olieconcessies in Iran (Lissabon, (AP) 18.3).

REVOLUTIE PARAGUAY.

De regering van Paraguay heeft aan de kamer van koophandel meegedeeld, dat men over moet gaan tot bombarderen, er zullen alleen maar militaire objecten gebombardeerd worden (Montevideo, (AP) 18.3).

STAAT VAN OORLOG.

De regering van Paraguay moest toegeven, dat het land in staat van oorlog is, daar nu een volslagen burgeroorlog heerst. De rebellen hebben grote stukken in het Noorden in hun macht. Een van de helden uit de Chaco oorlog kolonel Frederico Smith stelt zich aan het hoofd van de troepen van de regering. De regering denkt dat de communisten de opstand steunen.

UIT JAPAN.

In Japanese kringen is men ingenomen met de verklaring van Generaal MacArthur, waarbij hij vroeg om Japan zo spoedig mogelijk een vrede te schenken, en het dan onder controle van de Verenigde landen te plaatsen. Men is echter toch ook weer bang, dat deze vrede dan het einde zal betekenen van de financiële hulp van de kant der Amerikanen en zal ook de stabiliserende invloed moeten missen van de Noordamerikaanse militaire macht.

In de kringen van Lake Success acht men het mogelijk, dat de plannen van MacArthur worden doorgevoerd en vindt het mogelijk dat de Verenigde landen de taak van toezicht op zich nemen. De Verenigde landen zullen Japan economisch en militair moeten controleren. Ook in Londen vonden de voorstellen van MacArthur een gretig gehoor, een spoedige vrede met Japan, meent men daar, zal ook aan de Dominiën gebieden een vaste regeling geven. Het was een zegsman van het Ministerie van Buitenlandse Zaken, die deze verklaring aflegde (Londen, (AP)

Reclassering

De Stichting voor reclassering stelt zich voor.
Hoogstaande vergadering bijgewoond door talrijk publiek.

De door de pers reeds aangekondigde vergadering, waarbij de stichting voor reclassering zich aan het publiek op Curaçao zou voorstellen, heeft gisterenavond

PATER OFFERMANS
Voorzitter.

plaats gehad in het Cultuurcentrum. Als de voorzitter Pater Offermans de vergadering opent is de vergaderzaal van het Cultuurcentrum geheel gevuld met belangstellenden voor dit zo sympathieke werk. Aan de bestuurstafel had Z. Exc. de Gouverneur plaats genomen, die vergezeld van Zijn echtgenote de vergadering bijwoonde.

Onder de aanwezigen merkten wij de hoog Eerw. Pater Vicaris Gallé, de Procureur-Generaal Mr. Sulthoff, de President van het Hof Mr. Jas, heren geestelijken, rechters en directeur van de gevangenis, rechercheurs enz., enz.

De Voorzitter Pater Offermans dankt de aanwezigen voor hun opkomst, dankt speciaal Z. Ex. de Gouverneur door zijn bemoedigde tegenwoordighe.d. Zijn dank ging ook speciaal uit naar de pers, die door het verslaan van de persconferentie de stichting een slag bekendheid gaf op Curaçao.

De Voorzitter installeerde tevens de raad van advies. In welsprekende woorden schetste hij nogmaals, het doel van de stichting; de mogelijkheid te scheppen, tot rehabilitatie, iets wat men niet slechts als een Christelijke recht moet zien, doch ook reeds op natuurlijk grondslag kan baseren.

Bestaat in Nederland de reclassering reeds 124 jaar hier op Curaçao zag men zich voor een braakliggende terrein geplaatst, uitdrukkelijk dankt hij voor de zeer gewaardeerde medewerking van de rechtskundige adviseurs de heer Mr. Cardozo. De Voorzitter weet in zijn qualiteit van aalmoezenier van de gevangenis, dat het werk niet door één persoon gedaan kan worden, hij sprak van de vreugde, die er bij hem en het bestuur was toen op 16 Januari de stichtingsacte gepasseerd werd, namens het bestuur verklaarde hij, dat men vooruitgelopen was op de steun van de aanwezigen. Het sociale gevoel, dat de mensen zeggen te hebben kunnen ze hier tonen door hun morele steun, straks misschien in de vorm van gezinsvoogdij, die de spreker primair noemde t.o.z. van het hoogst gewaarde werk van de gestichts-voogdij. De staat kan helpen, doch de steun van de vergadering beklemtoonde spreker met al de vurigheid van zijn cloquent kunnen, hier sprak een bedelmonnik, die zichtbaar de vergadering wist te beïnvloeden.

„Uw hart moet de som bepalen, die U zult geven als steun aan dit werk".

De Eerw. Heer Rabbijn Cardozo sprak in een zeer vlotte causerie over het punt dat ook nadrukkelijk door de voorzitter naar voren was gehaald nl. dat men zich bij dit werk elkaar gevonden had en wilde werken op algemene basis.

Uitvoerig prees hij de geestdrift van de voorzitter en liet in de vergadering zien hoe goed men toch de „Amigoe" wel leest, door maar één zin aan te halen. Het werk van anderen wil men niet uitschakelen doch eendrachtig samenwerken. De voorgeschiedenis nagaande, wekte hij op steun te geven aan dit mooie werk. De derde spreker van deze hoogstaande avond was de Eerw. heer Ds. Steenstra, die zich nog een verkenner noemde op dit terrein, doch die met principiële overtuiging voor dit werk gewonnen bleek. In een weergave van de geestesgesteldheid van een gevangene aan de hand van een modern exposé uit een Amerikaans tijdschrift, wees hij er op dat het toch een plicht moet zijn dit werk vooral voor de jeugd op Curaçao hier aan te vatten. „Het is een dienst van liefde, het brengt het zedelijk peil van de bevolking naar boven". Eindigend wees de spreker op de enorme collecte, die men in Nederland had voor dit werk: **300.000 gulden** vertrouwende, dat Curaçao niet achter zou blijven bij de oorlog voor zulk een werk rijkelijk zijn steun zal verlenen.

Tijdens de pauze bestond er gelegenheid reeds effectief te getuigen van medewerking aan het doel van de vereniging.

De eigenlijke rede van deze avond werd gehouden door Dr. Waszink, die in een helder exposé, op basis van de natuurlijke philosophie zijn auditorium dieper inzicht, meer begrip wilde bijbrengen voor dat, wat men wil nastreven.

Nagaande dat de mens niet slechts individu is, wees hij er op, de schuldigheid vooral leggend in een tekort aan de plaatsing van

RABBIJN CARDOZO.
Ondervoorzitter.

het individu t.o.z. van de gemeenschap, dat die schuldige niet slechts individu is doch een wezen blijft waartoe uit hoofde van zijn gemeenschapswezen zijn onze hulp naar toe moet uitgaan. Het is ons een genoegen hier een korte resumée van de rede van de dokter te kunnen weergeven.

Er doen zich talloze vraagstukken voor bij het reclasseringswerk, vraagstukken die dringend om een oplossing vragen. Wanneer dan ook op Curaçao door de nieuwgevormde Stichting begonnen zal worden, zo moet het duidelijk zijn, dat eerst langs de wegen van geleidelijkheid het doel bereikt zal kunnen worden. Maar dat niet alleen. Juist omdat zovele vraagstukken direct of indirect bij elk individueel reclasseringsgeval ter sprake kunnen komen, zo is het ten ene male onmogelijk, dat de enkele leden van het Bestuur alles, wat hiermede samenhangt kunnen omvatten. Met andere woorden: het Bestuur van de Stichting zal allereerst verzekerd moeten kunnen zijn van de daadwerkelijke medewerking van allen, die uit hoofde van hun mogelijkheden mede kunnen werken.

De ervaring leert, dat eerst actieve medewerking verwacht kan worden, indien men zich een juist beeld kan vormen, van waar het hier omgaat. Men moet doordrongen zijn van de verplichting die op ons allen rust, omdat uiteindelijk de schuld, die zovelen van onze medemensen door bepaalde maatschappelijk ontoelaatbare handelingen op zich laden, een schuld is, die vaak voor een groot deel op de schouders van de gemeenschap drukt en dus tenslotte een schuld is, waarvoor wij allen en zekere verantwoording hebben af te leggen.

Eerst wanneer men zó de sociale misstappen van onze medemensen beschouwt, eerst dan gaat men de plicht voelen om het Reclasseringswerk met alle kracht op te bouwen. Eerst dan zal het mogelijk zijn, dat wij, ondanks de vele tegenslagen die ons te wachten staan, niet zullen verslappen.

De mens is nu eenmaal niet alleen een individuele zelfstandige persoonlijkheid, doch daarnaast ook een afhankelijk, zo men wil een hulpbehoevend wezen. En uit hoofde van die hulpbehoevendheid is de gemeenschap ontstaan. Wij hebben verplichtingen tegenover deze gemeenschap, verplichtingen om niet alleen alles na te laten, wat in strijd is met de uiteindelijke wel-zijn van die gemeenschap, doch ook verplichtingen, om actief mede te werken om dat wel-zijn te bereiken, elk op zijn eigen terrein en elk met zijn eigen mogelijkheden.

De mens bezit een sociaal-gevoel, hetgeen een samengesteld gevoel is, dat van geslacht op geslacht een ontwikkeling heeft doorgemaakt en dat voor een groot deel bepaald wordt door het morele-gevoel, dat eveneens een ontwikkeling heeft doorgemaakt en dat eveneens een zeer samengesteld gevoel is.

Door talloze invloeden van binnen-uit en van buiten-af is de mens uitgegroeid tot een sociaal aangepast wezen. Als belangrijkste invloeden worden slechts genoemd de aanleg en het milieu.

De mens heeft zich dus, wanneer die invloeden op de juiste mate, in de juiste richting en op het juiste moment hebben ingewerkt, ontwikkeld tot een harmonische eenheid, harmonisch ten opzichte van zijn eigen innerlijk en harmonisch ten opzichte van de gemeenschap. Daar staat echter iets tegenover. Ondanks de mogelijkheden die in de mens zelf en in de gemeenschap schuilen, ondanks dit alles blijken vele mensen die harmonie niet te kunnen bereiken. Geen harmonie ten opzichte van het eigen innerlijk leven en geen harmonie ten opzichte van het gemeenschapsleven.

Geen harmonie bereiken betekent: in conflict komen met zichzelf en met de gemeenschap. En in conflict komen met de gemeenschap betekent weer in vele gevallen: in contact treden met den strafrechter.

Wanneer dan over verantwoordelijkheid gesproken wordt, zo heeft men deze niet alleen te zoeken bij de disharmonische mens zelf, doch evengoed bij de samenleving, omdat immers de samenleving het milieu vormt en de aanleg uiteindelijk bepaalt.

Het milieu was mede-oorzaak, dat de misdadiger (want zo wordt hij genoemd, die met den strafrechter in aanraking komt) niet kon uitgroeien tot een maatschappelijk goed aangepast individu: het milieu was voor een groot deel schuld, dat de misdadiger een misdrijf beging: en wanneer na het voltrekken van de straf de misdadiger weer in de maatschappij zal terugkeren, dan zal het die gemeenschap zijn, die dient te beseffen, dat het een grote verantwoording draagt tegenover die misdadiger.

Die verantwoording nu berust ten dele bij de Overheid en ten dele bij de leden van de maatschappij zelf. De Overheid deed over de gehele wereld reeds veel. En van particuliere zijde ontstond het werk van de Reclassering en Kinderbescherming van het moment af, dat het inzicht kwam, om naast de woorden: schuld, straf en vergelding, de woorden: individuele verantwoordelijkheid en maatschappelijke verantwoordelijkheid te plaatsen.

De bemoeienissen van de Stichting, die in navolging van de bestaande Stichtingen elders, haar werkzaamheden op Curaçao hoopt te kunnen beginnen, zullen zich dus in de eerste plaats richten tot de strafrechterlijke delinquenten. En daarnaast echter ook naar die jeugdige personen, die, zonder ingrijpen het slachtoffer dreigen te worden van ongunstige milieu-omstandigheden.

Dit verantwoordelijke werk kan niet alleen door het Bestuur van de Stichting tot een goed einde gebracht worden. Wat de Stichting dan ook vraagt is: belangstelling voor dit alles en daarnaast: actieve medewerking, wanneer dit gevraagd zou worden."

NIEUWS VAN OVERAL

GUERRILLA'S ACTIEF.

Uit Athene komen berichten dat de guerilla-troepen weer actief zijn in het Westen van Macedonië. In de berichten worden deze troepen „sterk genoemd" (Athene, (AP) 18.3).

TEGEN DE GRUWELEN IN OOST-EUROPA.

In een openbare brief protesteerde de kardinaal van Westminster tegen de gruwelen in het Oosten van Europa", al deze misdaden worden gepleegd", zeide de kardinaal, „om voor de democratie vrijheid te verwerven".

Er is haat, daar zij de Godsdienst niet meer erkennen, hoe echter kunnen zij spreken van de rechten van de mens, als zij de godsdienst niet erkennen? (Londen, newc).

OP REIS.

De oud-President Alphonso Lopez is van Miami vertrokken op weg naar New York (New York, (AP) 18.3).

HARDE WOORDEN.

El Said Jamal Hudseini het hoofd van de Arabische uitvoerend bewind zeide dat de Arabieren tot geweld zullen overgaan, als de Verenigde landen hun niet de onafhankelijkheid zullen geven in het heilig land, en het halt zullen toe roepen aan de Jodose immigratie. Jamal is momenteel in Cairo ter bijwoning van een bijeenkomst van de zgn. Arabische Liga (Cairo, (AP) 18.3).

VLOOTBEZOEK AAN GRIEKENLAND.

Admiraal Conily commandant van de Noordamerikaanse vlootstrijdkrachten deelde mede, dat het Noordamerikaanse vlootbezoek aan Griekenland en Creta tegen midden April zal geschieden in afwachting van de goedkeuring van de Griekse regering hij verzocht zulk een bezoek reeds twee maanden toen hij een bezoek aan alle delen van de Middellandse Zee bij het marine departement in Washington aanbeval (Londen, (AP) 18.3).

ONTWAPENINGS-CONFERENTIE.

Senator Tydings wilde Truman gevolmachtigd zien, om nu een ontwapeningsconferentie bijeen te roepen. Hij deed dit voorstel het vorig jaar ook (Washington, (AP) 18.3).

ATTLEE.

In een radio-rede vroeg Attlee het Engelse volk om door te gaan met het werk om te trachten de economische crisis te boven te komen (Londen, (AP) 18.3).

TRUMAN.

Na een week vacantie in Florida keert Truman heden naar Washington terug. (Florida, (AP) 19.3).

VICTORIE.

Men meldt uit Nanking, dat de troepen van de regering de stad Yenan zijn binnengerukt. (Nanking, (AP) 19.3).

(De naam van de stad wordt ook met twee n's geschreven, het is de hoofdstad van een apart vicariaat).

HONGARIJE.

De commandant van de bezettingstroepen van dit land heeft de nota van Amerika verworpen, waarbij Rusland beschuldigd werd zich met de interne zaken van dit land in te laten. (Budapest, (AP) 19.3).

WALLACE.

Henry Wallace, de vroegere minister van handel zal in April naar Engeland gaan ter bestudering van de economische mogelijkheden. (Washington, (AP) 19.3).

VLIEGONGELUK.

Een transport vliegtuig van de Royal Airforce stortte neer op Ceylon. Er zijn 11 doden te betreuren. (Ceylon, (AP) 19.3).

ONS KONINKRIJK

COMPONIST PIJPER

Uit Leiden wordt de dood bericht van de wereldbroemde Nederlandse componist Willem Pijper. (Leiden, (AP) 19.3).

MINISTER GIELEN HEEFT EEN PLAN.

Tijdens een rede te Amsterdam verklaarde Minister Gielen, dat hij bij het cabinet een voorstel had ingediend tot wijziging van het leerplan op de scholen hij wil daarin niet alleen het zangonderwijs, doch ook het muziekonderwijs in opgenomen zien. Het cabinet nam zijn plan over.

SJAHRIR PROTESTEERT.

Sjahrir protesteerde schriftelijk bij de Commissie Generaal tegen de maatregelen die de Nederlandse Troepen rond Soerabaja hebben getroffen.

Hij zeide dat dit een schending is van het bestand en dat de moeilijkheden beschreven in de brief van de Commissie Generaal geen verontschuldigingen zijn. Hij verklaarde dat dit **ernstige politieke consequenties** zou hebben. Sjahrir eist dat de Nederlandse troepen zich terugtrekken tot achter de demarcatielijn van voor Januari. (Aneta, 18.3).

NIEUWS UIT NEDERLAND.

Nederland en Engeland sloten een handelsovereenkomst waarbij goederen ter waade van 28 millioen pond sterling verruild zullen worden.

Het vermiste Dakota-vliegtuig van de K.N.I.L.M. is in tegenstelling met de vroegere berichten nog steeds niet gevonden.

Gisteren is Vice-Admiraal Pinke door de Koningin in audiëntie ontvangen. Op 20 Maart zal hij Indië waarts vertrekken.

De Deense regering deelde mede dat de Brits- Nederlandse-Belgische en Franse touristen geen visum mer nodig hebben.

Van 1 April af zal de boottrein Hoek van Holland — Basel, die sinds 17-2- jl. wegens kolenschaarste opgeheven was, weer rijden.

Gisteren zijn te Zermatt aangekomen **Prins Bernhard** met twee dochters t.w. Prinses Irene en Beatrix. Prinses Juliana met de twee andere prinsesjes zullen zeer binnenkort volgen.

Wintersport in Zermatt.

VOORLICHTING VAN OVERHEIDSWEGE.

„Trouw" (4 Maart) wijdt een beschouwing aan de „neiging" van de regering om zich actief bezig te houden met de volksvoorlichting. Het blad meent dat de voorlichting aan de politieke partijen, aan de vrije pers en aan de vrije radio overgelaten moet worden, want langs deze weg wordt zowel het pro als het contra voor den burger toegankelijk.

De Regering moet niet voorlichten. Zij behoeft het ook niet te doen. Indien de Regering de vrije pers bevorderde, haar de faciliteiten verschafte, die zij in deze tijd behoeft, kwam het met die voorlichting wel in orde.

Terwijl de vrije pers met mondjesmaat papier krijgt toegewezen, dijen de regeringskranten maar uit. Dit is een verkeerde politiek. Een politiek, die naar totalitarisme vagelijk riekt en die niet in de democratie thuis behoort.

De Regering behoort de vrije voorlichting niet te beheersen en zelfs niet te beconcurreren.

„De Groene Amsterdammer" (1 Maart) meent echter, dat het juist tot de taak van de regering behoort, het volk in een zo uitgebreid mogelijk aantrekkelijk en helder betoog, op de hoogte te stellen van een bepaald moeilijk probleem betreffende het regeringsbeleid.

Laat dan de regering een nieuwe plicht aanvaarden en betrachten. Laat zij, voor enkele lubbeltjes, in massa oplaag, en met een aantrekkelijker titel, gegevens, die nu slechts zeer weinigen bereiken, aanbieden aan het Nederlandse volk, dus aan alle belanghebbenden. En laat dit ook de eerste en niet de laatste keer zijn, dat zoiets geschiedt. Want deze methode, hier nog onbekend, maar in Engeland al iets zeer gewoons, is een voortreffelijke methode om een volk te helpen bij het verrichten van zijn staatsburgerlijke taak. Immers zij draagt ertoe bij, dat het die taak verricht met kennis van zaken. En daardoor wordt een democratie hechter en sterker.

PROTEST-TELEGRAM.

Prof. Gerbrandy heeft als voorzitter van het Comité „Handhaving Rijkseenheid" aan den Minister van Overzeese Gebiedsdelen een telegram gezonden, waarin het Comité zegt te protesteren tegen het „misbruik", dat de Minister in de Eerste Kamer heeft gemaakt van de Koninklijke rede van 1942.

Volgens het telegram wil de rede: handhaving van de rijkseenheid in de van ouds gevestigde zin, die in de Grondwet is neergelegd. De in de rede bedoelde Rijksconferentie is niet een vergadering van vertegenwoordigers der Republiek en van „andere vijanden van Nederland". Ten derde zegt het telegram, dat de rede bedoelt de verwezenlijking van de behoeften van alle bevolkingsgroepen, waaronder dus ook die van de Nederlanders, de Chinezen en anderen.

Het Comité zegt, dat de minister niet alleen de dreigende gevaren voor de inheemse bevolking niet heeft vermeld, maar dat ook de dreigende gevaren voor de Nederlandse bevolking niet zijn genoemd.

„Dit alles is een verloochening en een misbruik van het Koninklijk woord", besluit het telegram.

DE GELEERDEN KWAMEN TE LAAT

Toen de Noordamerikanen de Aleoeten hadden bezet, vonden zij in de rotsholen van het eiland Kagamil de mummies van de oude Aleoeten, op Umnak half bedolven dorpen en op de overige eilanden grafheuvels met voorwerpen als pijlpunten, ivoren snijwerk enz. Elke soldaat werd bevangen door de verzamelkoorts en weldra ontstond er een zeer levendige onderlinge handel in de opgegraven schatten.

Totdat hier op een dag een eind aan werd gemaakt door een streng verbod, afkomstig van het hoofdkwartier. Toen nl. het nieuws van het onwetenschappelijke opgraven der soldaten tot de oren der geleerden was doorgedrongen, ging er een storm van verontwaardiging op, omdat men juist voor de oorlog meende ontdekt te hebben, dat de Aleoeten de langgezochte schakel vormden, die de Noordamerikaanse Indianen verbond met hun voorvaderen in Azië!

CURAÇAO

ALGEMEEN BEDRIJFSLEIDER K.L.M.

De K.L.M.-persdienst deelt mede: In verband met de groei van het West-Indisch Bedrijf der K.L.M., zijn in de organisaite van de leiding enige wijzigingen aangebracht, waardoor dit bedrijf t.w. een verkleinde copie wordt van de K.L.M. in Nederland.

Een van de belangrijkste veranderingen is de benoeming van een Algemeen Bedrijfsleider, die de algehele leiding heeft van de dagelijkse bedrijfsuitvoering der K.L.M. in West-Indië.

Onder dezen zullen ressorteren de afdelingen Vliegdienst, Technische Dienst, Stationsdiensten, Civiele Dienst, Autodienst en Booking.

Voor deze functie van Algemeen Bedrijfsleider is aangewezen de heer J. J. van Balkom, tot nu toe Chef Vliegdienst te Curaçao.

FILMONDERWIJS.

Het onderwijs door de film is voor velen een ideaal geweest, doch nu is het op Curaçao ook werkelijkheid geworden. Door de welwillende medewerking van de Inspectie was het gisteren weer mogelijk om op de Ambachtschool St. Jozef les te geven met behulp van films. In de grote tekenzaal was door de technici een installatie gemakkelijk te plaatsen. De amphitheaterbouw van die zaal verhoogt de accomodatie. Er behoeft niet aan getwijfeld te worden, dat de leerlingen zulk een soort van onderwijs 100% appreciëren, vooral daar er ook sprekende films bij zijn.

LEDEN VAN HET HOF VAN JUSTITIE.

De Gouverneur diende bij de Staten een ontwerp wijziging van de pensioen-verordening in, waarbij de positie van de leden bij het hof van Justitie verbeterd wordt.

EINDVERSLAG.

Landsverordening tot regeling van de arbeid in bakkerijbedrijven:

Kennismaking van de memorie van antwoord kon geen wijziging brengen in de in het voorlopig verslag tot uitdrukking gebrachte standpunten.

De minderheid sloot zich bij het Bestuursstandpunt aan en wenste de Zondag als rustdag voor de gehele gemeenschap aangewezen te zien.

De meerderheid bleef bij haar wens als sociale maatregel wettelijk vast te leggen, dat de werknemers 1 dag per week vrij hebben, in de keuze waarvan zij de bakkersorganisaties vrij wil laten.

Ongetwijfeld, betoogden de hier aan het woord zijnde leden, zal hiervoor de Zondag gekozen worden, iets waaraan de gemeenschap sedert vier jaar gewend is. Juist het in de wet vastleggen, dat de vrije dag uitsluitend en alleen de Zondag is, was voor deze leden onaanvaardbaar, omdat daarmede dwang opgelegd wordt aan andersdenkenden, die in Curaçao in handel en industrie een belangrijke plaats innemen.

Dat van de hier werkende bakkersgezellen geen enkele sabbatist is, gelijk de memorie van antwoord vermeldt, zou een motief voor het heden kunnen zijn, doch wetsbepalingen strekken zich ook in de toekomst uit. Eenmaal wet geworden, zou deze bepaling zelfs een belemmering kunnen zijn voor andersdenkenden om zich in dit beroep een bestaan te verwerven.

De meerderheid gaf het Bestuur dan ook in overweging het onderhavige ontwerp terug te nemen en een nieuw in te dienen in de geest als hiervoren aangegeven.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de 7de Maart 1947.

De Voorzitter, w.g. Desertine
De Griffier, w.g. van Weel.

STUDENTENSANATORIUM GEOPEND.

De minister van O., K. en W., J. J. Gielen, opende Donderdagmiddag het studentensanatorium van de stichting „het Nederlandse Studenten Sanatorium" te Laren, waarbij o.m. aanwezig waren drs. M. Kohnstamm, secretaris van H. M. de Koningin, mr. J. C. Baron Baud, secretaris van H. K. H. Prinses Juliana, een vertegenwoordiger van den minister van Socaile Zaken, de Commissaris der Koningin in de provincie N.-Holland, verscheidene directeuren van andere sanatoria, rectores manifici van diverse universiteiten, de burgemeester van Laren, twee wethouders van Amsterdam en vertegenwoordigers van vele studentenverenigingen. Een fraai gelegen villa aan de Naarderstraat te Laren is tot een sanatorium voor 15 patiënten omgebouwd en werd geschonken **door het Curaçaos Nationaal Steuncomité.** Als voorzitter van het dagelijks bestuur der stichting opende prof. dr. G. C. Heringa de rij van sprekers, waarna minister Gielen overging tot de symbolische opening.

„De Tijd".

CURAÇAO WIL ALS GELIJKE BEHANDELD WORDEN.

Prof. Romme deelde na zijn terugkeer uit Ned. Oost Indië mede, dat hij de leden van de Parlementaire Commissie, die naar West Indië is gegaan heeft gesproken. Hij meent uit deze gesprekken te mogen opmaken dat West Indië, gelijk Oost Indië als gelijke behandeld wenst te worden. (Aneta, 18.3).

VAN SPEYK BINNENGELOPEN.

Met het gebruikelijk ceremonieel werd hedenmorgen de „van Speyk" op Curaçao ontvangen. Een erewacht had plaats genomen op de Fort-muur terwijl talrijke burgers het binnenlopen van de van Speyk wilden meemaken.

Het muziekkorps van de V.K.C. blies welkomstonen. Naar wij vernemen was de reis betrekkelijk goed. Men kwam via Suriname. Met de „Boskoop" zullen nog een dertig man Marine personeel naar Curaçao komen. Wij wensen de mannen van de van Speyk een werkelijk aangenaam verblijf. Zij kunnen hun vrienden van de Johan Maurits (hedenmorgen heeft nog een kleine vijftig van hen een feestelijk ontbijt genoten op het R. K. Militair Tehuis) vragen, waar men hartelijk welkom is op Curaçao.

SCHEEPSBERICHTEN.

18 Maart.

Stella Polaris naar Kingston; Manhasset van Puerto La Cruz; Flevo van Cristobal.

19 Maart.

Seaboard Star van Swansea; Manhasset naar Aruba.

DE REGERING EN DE EMIGRATIE (NAAR CURAÇAO).

Ten aanzien van het Regeringsstandpunt inzake emigratie blijkt hier en daar misverstand te bestaan. Zo hoort men bv. het verwijt, dat de politiek van de Regering zou zijn emigratie zoveel mogelijk te bemoeilijken. Daarom wordt nog eens nadrukkelijk het volgende geconstateerd:

De Regering bevordert emigratie zover deze verantwoord is en met het oog op het landsbelang en met het oog op de belangen dergenen, die wensen te emigreren. Daarbij heeft in de eerste plaats de aandacht de emigratie van boerenzoons, die hier geen bedrijf kunnen vestigen, omdat niet voldoende grond beschikbaar is.

De voornaamste, ook door de Regering betreurde, belemmering hierbij is de Nederlandse deviezenpositie, die niet gedoogt, dat een onbeperkt aantal emigranten aanzienlijke sommen in buitenlands geld ter beschikking krijgt, zonder welke het stichten van bedrijven in den vreemde veelal niet mogelijk is.

Gegeven het tekort aan arbeidskrachten, dat momenteel op velerlei gebied belemmerend werkt op het herstel van ons land, en dat zelfs leidt tot het toelaten van vreemdelingen, eist voorts het landsbelang, dat emigratie van categorieën arbeiders, inzonderheid geschoolden, die hier dringend nodig zijn, niet in de hand wordt gewerkt.

In vele gevallen worden overigens de emigratie-mogelijkheden overschat en wordt onvoldoende rekening gehouden met:

a) de omstandigheid, dat sommige immigranten-landen na afloop van oorlog de eisen, waaraan immigranten moeten voldoen, hebben verzwaard en bovendien de practische uitvoering van hun immigratieplannen nog niet ter hand hebben genomen;

b) de woningnood, welke in die landen niet minder groot is dan hier;

c) het transport-probleem, waaronder de gehele na-oorlogse economie gebukt gaat, dus ook de emigratie-politiek.

C.

HET 25 JARIG JUBILEUM VAN DR. COCO ARENDS.

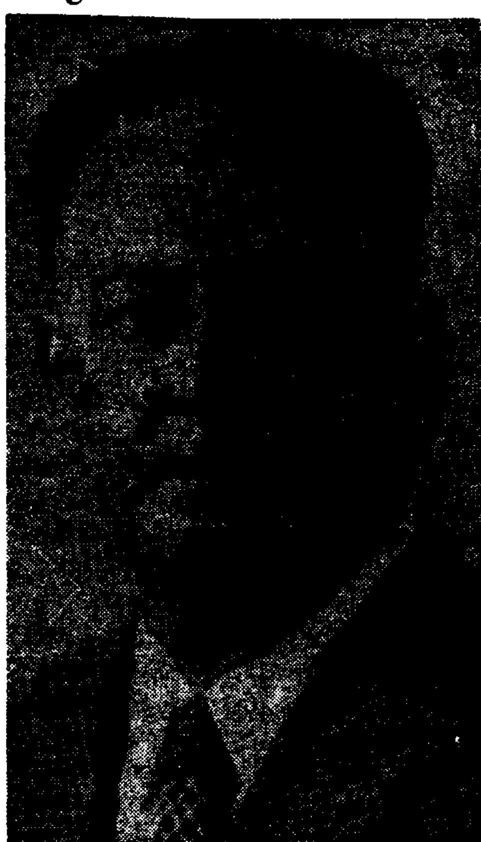
Zaterdag jl. 15 Maart 1947, herdacht Dr. Coco het feit, dat hij 25 jaren geleden zijn artsdiploma behaalde aan de Universiteit van Amsterdam. Reeds om half zeven des morgens begon de dag met een dankdienst in de R.K. Kerk te Oranjestad, bijgewoond door vele familieleden en vrienden. Verder werd in de loop van de dag een bezoek gebracht thuis bij den jubilaris door Gezaghebber A. Schütte om namens Zijne Excellentie Gouverneur Dr. P. A. Kasteel, de felicitaties over te brengen. Onder de vele telegrammen, die ontvangen werden, was ook een telegram van Mons. Verriet.

's Avonds om negen uur had er een receptie plaats op de Tivoli-club, alwaar haast alle collega's van den Jubilaris tegenwoordig waren. Onder de talrijke aanwezigen merkten wij op Gezaghebber Schütte en dame. Eerst werd den Jubilaris toegesproken door een kleine nicht genaamd Oncha, die hem in hartelijke woorden complimenteerde. Daarna sprak de Heer S. Bruin, die o.a. het volgende zeide:

Dat het vijf en twintig jaar geleden is, dat Dr. Coco uit de handen van de professoren aan de Universiteit van Amsterdam zijn artsdiploma mocht ontvangen en dat deze dag niet ongemerkt voorbij mag gaan en dat deze dag niet alleen voor het gebiedsdeel, doch ook voor Aruba een biezondere dag is gebleken.

De spreker verder gaande, zeide, dat Dr. Coco niet alleen te eigen bate zijn tijd uitbuitte, doch ook voor zijn medemens en in het biezonder voor zijn landgenoten en dat het beroep van dokter hier in de West geen sinecure is. Er werden in die 25 jaren, die achter ons liggen, de hoogste eisen gesteld aan het geduld en het uithoudingsvermogen van de doktoren. Het volk heeft nooit te vergeefs bij u aangeklopt, zeide de spreker. Immer heeft Dr. Coco voor haar belangen op de bres gestaan. Eerst als lid van de Raad van Politie en nu reeds twaalf jaren als lid der Staten. Wat u gedurende de oorlogsjaren voor uw landgenoten hebt gedaan, ligt ons nog vers in het geheugen. Ik denk daarbij — aldus de spreker — vooral aan de dagen van angst en spanning, toen het lot van onze schutters aan een zijden draad hing......

Op tal van internationale, politieke en medische conferenties heeft u voorts de belangen van het gebiedsdeel Curaçao mogen voorstaan. Nimmer heeft u het in uw gestelde vertrouwen geschokt. Uw onkreukbaarheid, uw ridderlijkheid en uw grote helaas vaak te grote bescheidenheid, tezamen met uw scherp verstand stonden daar immer borg voor. Zo herinner ik mij met groot genoegen de tijd, dat u als voorzitter van deze club met mij heeft samengewerkt. Altijd was u bereid om, niet alleen met raad, maar ook met de daad samen te werken. En ziet dit prachtige gebouw, dat voornamelijk door uw energie, uw grote vitaliteit, tot stand mocht komen. Op medisch gebied, in het biezonder op het gebied van de zuigelingenzorg, waaraan gij veel van uw beste krachten hebt gewijd, wacht nog veel om op te bouwen. Op politiek gebied zal het land u, juist op de vooravond van een nieuw politiek tijdperk niet kunnen missen.

DE JUBILARIS.

De spreker eindigde met den Jubilaris van harte te feliciteren met deze schone dag.

Als laatste spreker trad op Dr. Robles, die aldus begon:

Aangezien ik geen goede spreker ben, zoals u, kan ik toch deze gelegenheil niet voorbij laten gaan zonder een kort woordje tot u te richten en u geluk te wensen met deze schone dag en zeide, dat als Medicus zijnde, men volkomen kan begrijpen kan wat het wil zeggen vijf en twintig jaren lang het doktersberoep te oefenen en dankte den Jubilaris, als hoofd zijnde van het O.G.D., te dezen voor de prettige samenwerking ondervonden en hoopt het genoegen te zullen hebben nog menige jaren samen te kunnen werken.

Ten slotte nam Dr. Coco het woord om iedereen te bedanken voor hun tegenwoordigheid en zeide, dat hij gehoopt had deze dag in stilte door te brengen en dankte zijn broers en zusters voor dit prachtig feestgeschenk.

Hierna zette het muziekcorps het „lang zal hij leven" in, waarna de aanwezigen overging tot het dansen.

Van deze plaats af wensen wij Dr. Coco nog menige jaren van gezondheid en roepen hem toe: **een vijftig jaren ambtsjubileum!**

Churchill ziet de Grote van het Britse Rijk Verdwenen

De vorige week wijdde het Hogerhuis een debat aan de beslissing van de Engelse regering om India uiterlijk in Juni 1948 te verlaten. Dit debat eindigde, dank zij de tussenkomst van Lord Halifax, in het terugnemen van de afkeurende motie, ingediend door Lord Templewood. Gisteren en vandaag hield het Lagerhuis op zijn beurt een debat over dezelfde regeringsbeslissing, dat eindigde met een stemming, waarin het regeringsbeleid werd goedgekeurd met 337 tegen 185 stemmen.

Winston Churchill, sprekend over de opositie, hield een van de beste redevoeringen, die hij sinds het einde van de oorlog gehouden heeft. Hij verklaarde, dat de conservatieve, oppisitie dikwijls critiek had geoefend op het regeringsbeleid in Indië, maar dit was de eerste keer, dat zij het nodig achtte haar afkeuring te uiten door middel van een formele stemming. Zijn partij wenste zich te basseren op het Cripps-plan van 1942. Attlee en zijn partij daarentegen, die ook gebonden waren geweest aan dit plan, waren blijkbaar van gedachte veranderd en achtten het niet langer nodig voorwaarden te stellen aan India, voorwaarden zoals onderlinge overeenstemming tussen de beide Indische partijen, de bescherming van minderheden en het accepteren van dominionstatus als eerste stadium der onafhankelijkheid.

Volgens Churchill zouden reeds tussen 30 en 40 duizend doden gevallen zijn in de Indische onlusten. Hij vreesde, dat de resterende veertien maanden door de Indische partijen gebruikt zouden worden om zich voor te bereiden op een burgeroorlog. Hij begreep niet, waarom het Palestina-probleem wel aan de Verenigde Volkeren werd voorgelegd, maar niet het India-probleem. In zijn peroratie verklaarde hij: „Met diepe droefheid zie ik de glorie van het Britse rijk ondergaan. Vele hebben Britanië verdedigd tegen zijn vijanden; niemand kan het verdedigen tegen zichzelf."

De heer Alexander, minister van Defensie, noemde Churchills rede „misschien een van de beste van zijn loopbaan", maar voegde eraan toe: „De geschiedenis zou wel eens uit kunnen maken, dat deze redevoering de voornaamste factor is geweest, welke de twee partijen in India belet heeft bij elkaar te komen."

De heer Attlee, die het debat besloot, verklaarde o.m. in antwoord op Churchill's rede, dat het niet altijd nodig was een verklaring te geven omtrent het ontslag van een hogen ambtenaar, dit laatste naar aanleiding van het heengaan van den Indischen Onderkoning.

Hij gaf toe, dat de tijdslimiet zeer kort was, maar achtte dit onvermijdelijk. De essentie van het India-probleem was namelijk de noodzaak, de Indische leiders te dwingen in te zien, tegenover welke problemen zij stonden. „Wij geloven," aldus Attlee, „dat wij groot werk verricht hebben in India; wij geloven, dat de tijd gekomen is, dat de Indiërs zelf de verantwoordelijkheid op zich moeten nemen. Wij kunnen helpen, maar wij kunnen zelf deze last niet torsen."

„De Tijd".

DE BIECHT.

In de schemering die hem omgaf
— geen natuurlijke avondstilte,
maar het dankere van een graf —
staarde hij gelijk een kind dat wilde,
naar de edele mens die in hem was.
Zijn ziel werd diep getroffen,
hij voelde het onmetelijke leed;
hij vond hetgeen hem moest verlossen
en van zijn voorhoofd brak het klamme zweet.
Hij bad het gebed van een lichtschuw wezen
en was weer vrij,
maar moest zijn vrijheid leren leven.

Tip Marugg.

Een boek over Napoleon

Twee recensies

Heilige of Hansworst?

Tot tegenspraak prikkelend tijdschrift tegen legende.

Een andere Napoleon.

Min of meer bij wijze van verontschuldiging voor het feit, dat hij tenminste tweehonderdduizend beschouwingen, die reeds over Napoleon zijn verschenen, nog met een heeft vermeerderd, voert Dr. J. Presser in het voorwoord van zijn Napoleon-biografie[1]) aan, dat deze aanmerkelijk afwijkt van zo niet alle, dan toch

NAPOLEON.

in elk geval vele andere en in het biezonder van die, welke moderne historici als Madelin het licht hebben doen zien. En na deze verontschuldiging verontschuldigt hij zich nogmaals voor het feit, dat hij bij het schrijven van zijn boek de pretentie heeft gehad, zijn lezers een anderen Napoleon te tonen, dan zij kennen uit werken van Napoleons bewonderaars. Zoveel excuses heeft zijn „Napoleon" o.i. niet nodig, want de pretentie van den schrijver moge dan al geweest zijn, het publiek te laten kennis maken met „een anderen Napoleon", hij wil volstrekt niet de indruk wekken, dat hij daarmede „den anderen Napoleon" voor het voetlicht heeft gebracht. Dat zou hem trouwens ook niet gelukt zijn, omdat hij zelf als historicus te goed weet, dat de historische wetenschap geen vonnissen kent, die in kracht van gewijsde zijn gegaan. Waaruit dus ook volgt, dat men het vonnis, dat Dr. Presser over Napoleon uitspreekt, niet al te tragisch behoeft op te nemen.

Dit wil intussen niet zeggen, dat men daarom zijn boek ook wel ongelezen zou kunnen laten. Het is integendeel hoogst nuttig en nu en dan zelfs vermakelijk kennis te nemen van dit werk van een historicus, die durft af te wijken van de platgetreden paden, die zijn voorgangers zijn gegaan en die onbarmhartig en misschien ook wel met een tikje leedvermaak het mes heeft gezet in heel het complex van legenden, dat zich in de loop der tijden rond de figuur van Napoleon heeft gevormd en dat zijn officiële erkenning en sanctie heeft gevonden in het werk van allerlei historici, wier vermogen tot bewondering wel eens op de loop is gegaan met hun critische zin. Uitgaande van de overtuiging, dat Napoleon een groot en geniaal mens is geweest, hebben heel wat van zijn biografen de verleiding niet kunnen weerstaan al zijn daden ook een karakter van grootheid te geven, dat zij in werkelijkheid niet altijd bezeten hebben en hebben zij, door feiten, die niet met die opvatting strookten, te verzwijgen of te verdraaien, een beeld van hun held ontworpen, dat even verheven en bovenmenselijk als geschreven werk. Slechts één opvals is. Dat in het biezonder Madelin het, ondanks de geweldige eruditie, die uit zijn grote Napoleon-biografie spreekt, in dit opzicht wel eens bont heeft gemaakt, kan men te enenmale niet ontkennen. Het kan dus geen kwaad de lezers van dergelijke werken ook eens te confronteren met feiten en biezonderheden, die niet met de Napoleontische legende overeenstemmen, en hen op die wijze enigszins hardhandig tot de historische werkelijkheid terug te brengen, voor zover deze althans te benaderen is.

De „Napoleon" van Dr. J. Presser is niet alleen een levensbeschrijving van den Corsicaan, die keizer van Frankrijk en wereldveroveraar werd, maar tevens een scherp tijdschrift tegen de legende-vorming, overal waar deze zich openbaart. Dit geeft aan zijn boek een sterk polemisch karakter, dat weliswaar boeit — men legt dit boek niet ongelezen weg, wanneer men er eenmaal aan begonnen is — maar dat anderzijds toch ook tot tegenspraak prikkelt en dat men tenslotte niet van een zekere eenzijdigheid kan vrijpleiten.

Overal, waar hij er maar enigszins kans toe ziet — en waar is dat niet? — beijvert Dr. Presser zich de legende uiteen te rafelen, te ontzenuwen, te ontmaskeren. Maar het positieve resultaat van al die ontmaskeringen blijft vrij pover, aangezien ook de schrijver zelf niet de zekerheid bezit, dat hij achter al die afgerukte maskers het ware gelaat van Napoleon vindt. De Napoleon van Dr. Presser is vooral niet die van Madelin, Aubry en een hele reeks andere historici. Maar men krijgt uit de bijna zeshonderd grote bladzijden van zijn boek geen indruk van wat hij nu eigenlijk precies wel is. Of de met minder historisch-critische zin toegeruste lezer er ondanks dat toch niet de conclusie uit trekken zal, dat Napoleon voornamelijk slechts een pedante en leugenachtige avonturier en charlatan is geweest, blijft echter de vraag. In dat geval loopt die lezer alle kans, dat hij den enen legendarischen Napoleon in zijn geestelijke bagage verruilt voor een anderen, die het ook is.

Die kans is des te groter, omdat voor den auteur van dit werk het bestaan van persoonlijke dictaturen in het jongste verleden de aanleiding is geweest, een persoonlijke dictatuur uit het verleden te onderzoeken in haar ontstaan, haar activiteit en haar nawerking. De schrijver erkent, dat hij den Napoleon van anderhalve eeuw geleden niet meer los kan denken van de moderne Napoleons en dat deze visie een biezondere tendentie in zijn werk heeft gebracht, die op de behandeling van het onderwerp van overwegende invloed is geweest. Dr. Presser heeft Napoleon gezien „in zijn verschillende figuraties als heilige, held, martelaar, hansworst, vogelverschrikker, mensenviller en misdadiger naast zijn collega's van onze eeuw en het is onvermijdelijk, dat de visie op deze lieden als gezelschap de kijk op den enkeling beïnvloedt."

Men kan den schrijver erkentelijk zijn voor de openhartigheid, waarmede hij uitkomt voor zijn vooringenomenheid, doch het is wat veel gevergd, daarom die vooringenomenheid in een historicus als een deugd te begroeten. Trouwens, ook zonder deze bekentenis van den schrijver zou de lezer van zijn boek wel meer dan eens het vermoeden hebben gekregen, dat Dr. Presser Napoleon vooral heeft gezien als den Hitler van de achttiende eeuw en dat hij in het gelaat van zijn „held" meermalen de trekken van Mussolini heeft ontdekt. Maar indien de overeenkomst bestaat, blijft het toch de vraag of zij niet eerder verklaard moet worden uit het feit, dat Hitler en Mussolini Napoleon hebben nageaapt, dan uit de veronderstelling, dat Napoleon het prototype van Hitler is geweest. Dat Dr. Presser er rond voor uitkomt en parallel te hebben getrokken tussen Hitler en Napoleon en dat deze parallel zijn oordeel over den laatste heeft beïnvloed, maakt hem niet immuun voor de critiek, dat hij ervaringen en zienswijzen van deze tijd „hineininterpretiert" in het verleden, dat deze niet precies zo heeft gekend. Wie weet trouwens hoe het oordeel der geschiedenis over vijftig jaar zal luiden over Hitler en Mussolini? Ook Dr. Presser kan dit niet voorzien.

Ten aanzien van dit ontzaglijk gedetailleerde boek kan men in een dagblad geen detailcritiek leveren. Daardoor zou men den lezer gemakkelijk een verkeerde indruk geven van dit onderhoudend merking over een passage, die in staat is twijfel te wekken omtrent Dr. Pressers ernst de geschiedschrijving te zuiveren van legenden. Als hij Napoleons optreden in Italië beschrijft (blz. 84), karakteriseert hij hem als volgt: „Don Carlos en Alva in één persoon. Maar tevens Philips, de mensenhater, die niet zwichten wil voor illusies, de cynische verachter van alles wat nobel, edelmoedig en geestdriftig durft te zijn."

Het is werkelijk vermakelijk een historicus, die zich zoveel moeite geeft het bedrog der Napoleontische legenden te ontmaskeren, tegelijkertijd bezig te zien, het bedrog van de legende omtrent Philips II te bestendigen. Gelukkig, dat noch ten aanzien van Napoleon, noch ten aanzien van Philips het vonnis der historie in kracht van gewijsde is gegaan. Wij zouden dan veel gemist hebben, bv. dit requisitoir van Dr. Presser na het pleidooi van Madelin.

C. de Gt.

1) Dr. J. Presser „Napoleon", uitg. Elsevier.

(De Tijd)

Oorspronkelijke visie op Napoleon „Heilige, held en hanstworst, mensenviller en misdadiger."

Pamflet, dat standaardwerk had kunnen zijn.

In het rijk gedocumenteerde, ten naaste 600 paina's omvattende werk „Napoleon" (Uitgave Elsevier) is, blijkens de voorrede, een pionier aan het woord, want zijn studie heeft de niet geringe pretentie anders te zijn dan haar „voorgangers". Met het oog daarop stelt de auteur, Dr. J. Presser, zich maar vast op het standpunt van den miskende, wiens troost het is „dat hij het in elk geval wel te bont zal maken en dus maar rustig zijn gang moet gaan niet zonder de hoop, dat hij op de duur gelijk zal krijgen, d.w.z. dat een komende generatie zijn zienswijze wèl zal delen, waarmede hij door dit vooruitlopen op de toekomst naar Romeins zienswijze de werkelijk objectieve historicus in zijn eigen tijd zou blijken geweest te zijn."

Met deze woorden stelt de schrijver zich voor. Over de aard van zijn werk eveneens een citaat: „In de geschiedenis van den weids gedrapeerden theaterheld waardeert men de grootmoedige geste, de koninklijke handeling, maar het kleinzielige benepene, onridderlijke, de mallotige vergissingen en de grove mishandelingen staan met de kleine letters in de laatste kolom."

Pionier in de haat.

Ten einde nu het evenwicht te herstellen, werpt Dr. Presser zich op deze kleine letters om ze, tienvoudig vergroot, op iedere bladzijde te reproduceren ten koste van de grote, die hij — om een zijner uitdrukkingen te gebruiken — eenvoudig „onder de tafel veegt", zodat wat doorgaans wit is zwart en wat zwart is wit wordt. Wanneer hij voorts mededeelt, dat hij Napoleon Bonaparte achtereenvolgens laat optreden als „heilige, held, martelaar, hansworst, vogelverschrikker, mensenviller en misdadiger, naast zijn collega's uit onze eeuw" en dat het onvermijdelijk is „dat de visie op deze lieden als gezelschap de kijk op den enkeling beïnvloedt", weet men zo ongeveer waar men met dezen „werkelijk objectieven historicus" aan toe is.

Het begint al dadelijk met den luitenant Bonaparte. Een phenomeen? Het mocht wat! Een „jonge knoeier", die geluk heeft. En zo gaat het voort. „De militaire bekwaamheid van den beginnenden veldheer is mateloos overdreven... het bedenksel van een door romantiek vergiftigd tijd-perk". De fameuze eerste Italiaanse veldtocht, waarde lezer, had ook door u of mij gewonnen kunnen worden want nog „vóórdat Napoleon ten tonele was verschenen, was dit land al helemaal besloten de strijd te staken, ja, een bondgenootschap met Frankrijk te sluiten". Bij de daarop volgende vrede is het verslagen Oostenrijk dan ook, goed beschouwd, „met winst uit de oorlog gekomen", terwijl „Bonaparte voor een blinde muur staat." Dat de vrouw, die dezen veldheer, wien de overwinningen in de schoot vielen, had gebaard, een goede moeder is geweest, kan ze niet helpen, maar de nadrukkelijke erkenning van dit feit ergert Dr. Presser en hij „ademt op wanneer iemand durft aanhalen het woord van de hertogin van Albany: de schuldigste moederschoot der hele Christenheid". Het moet vooral haar redderigheid" zijn geweest, die de beroemde zoon van haar geërfd heeft, want wie in Napoleon een scheppend genie ziet, heeft het mis. Alles is bij hem uit de tweede hand; zelfs als strateeg is hij niet origineel, want de methode is van Carnot en hij heeft alleen maar „gereproduceerd, maar knap gereproduceerd".

Pressers „objectiviteit".

Het pleit voor 's heren Pressers objectiviteit, dat hij erkent, dat het knap was! De hooggeroemde administratieve indeling van Frankrijk is al evenmin zijn uitvinding en bovendien een „waanzinnige ambtenarij", waarmede Frankrijk werd en nog steeds wordt „geteisterd", hetgeen intussen niet wegneemt, dat in Duitsland „nog lang de herinnering bleef voortleven „aan de vele voortreffelijke ambtenaren, met grote macht bekleed, die hun ambt met vlijt en tact hadden geoefend." En zo gaat deze inderdaad hoogst originele Napoleonhistorie voort; systematisch verwerpend wat tot dusver aangenomen en aannemend wat tot dusver verworpen werd. De Grande Armée is niet door de koude omgekomen; Hudson Lowe, de cipier van Sint-Helene, was een „eerlijk, nauwgezet" en vooral „niet kwaadwillig" man, uitmuntend door „gematigdheid", die meer het slachtoffer van zijn gevangene is geworden dan omgekeerd. Enz., enz. Intussen moet ge niet menen, dat de auteur den vreedzamen Lodewijk XVIII prefereert boven den „mensenviller" Napoleon. O nee, hij is een „weerzinwekkende viezerik", een „dik fossiel", „schijnheilig, jichtig, impotent" en al even weinig waard als de „houten klaas" op de Pruisische en het „domme onbenul" op de Oostenrijkse troon om van den Russischen heerser niet te spreken, „zoon van een gek, kleinzoon van een lichtekooi" en zelf een „lichtmis van moraalpreker". En George III van Engeland: „Menige Engelsman moet ten slotte wel getroffen zijn door het verschil tussen den Fransen heerser en zijn collega's in Buckingham Palace. Daarginds een genie, hier een oude dwaas." Een genie? Daar hadden we Napoleon tot dusver werkelijk niet voor gehouden! En dan te denken, dat de Engelsen den „mensenviller" de voorkeur zullen hebben gegeven boven den goedmoedigen George! Dit moet een verschrijving zijn geweest.

Maar Dr. Presser maakt het spoedig weer goed, want wee degenen, die den keizer na zijn dood hebben verheerlijkt en dat waren er velen. Zij hebben den „zaakwaarnemer der bourgeoise", alias koning Louise-Philippe, min of meer gedwongen zijn stoffelijk overschot van Sint-Helena te halen. Die laatste tocht van Napoleon door Parijs heeft op de tijdgenoten een geweldige indruk gemaakt, maar Dr. Presser weet te vertellen, dat het alles op een koopje ging: de kist „veilig weggemoffeld" in het onderstuk van de lijkwagen met lege sarcophaag en versierselen van „gips en papier, loos en opgeverfd en na veertien dagen voor oude rommel verkocht."

Legende om den keizer.

Zeer uitvoerig behandelt de schrijver vervolgens de legende, die zich door de loop der jaren om de figuur van den keizer ontwikkelde niet alleen in Frankrijk, maar ook in de landen zijner voormalige tegenstanders, ja, over de ganse wereld tot in China en Japan! In Frankrijk waren Béranger; „de plebejer", die in de taal der plebejers tot het plebs spreekt" en Victor Hugo, van wien Dr. Presser reeds lange tijd vermoedt, dat hij een „imbeciel" was, de gangmakers. In Duitsland was het Heine van wien hij geen kwaad wil spreken. Hier stuiten we op de legendaire ontmoeting tussen de beide grote mannen der eeuw: Napoleon en Goethe. De geweldige indruk, die Goethe van zijn tijdgenoot heeft gekregen, valt te verklaren, want stond hier niet „de meest argeloze Biedermeier, de kleinburgerlijke benepenheid tegenover den man-in-uniform, de behoefte de zware soldatenlaars bovendien nog te kussen"? In Engeland opent de „onuitgegroeide puber" Byron het koor der lofzangen. O, de aanbidding van dien ergsten van „de valse goden onzer eeuw", waarvan ook de latere schrijvers zich niet hebben kunnen losmaken! Nee, waarlijk, wanneer Dr. Presser in de „lege domme praal" der Invalides naar het keizersgraf met zijn „smakeloze bombast" staat te kijken, moet hij zich met voldoening realiseren, dat, na het „onzindelijke spitsboefje" Thiers, den „pathologischen Napoleon-vereerder" Masson, den „hooggestemden burgerman" Driault, den fabrikant van „sjieke en goedkope boeken" Aubry, het symbool van de „triomf der middelmatigheid" Madelin en vele, vele anderen, nu eindelijk de man is opgestaan, die in de toekomst „de werkelijk objectieve historicus" van zijn tijd zal blijken geweest te zijn......

Jammer, werkelijk jammer, dat een geleerde van zulk een fabelachtige belezenheid, zulk een waarlijk talentvol man, die het veelsnarig instrument van zijn rijke kennis met ware virtuositeit weet te bespelen en het leven van den keizer zowel als de Napoleontische maatschappij in schier al hun facetten weet te belichten, over een zo geringe zelfkennis beschikt.

Jammer ook, dat hij zijn drift systematisch opstuwt tot een bijkans hysterisch haatcomplex, dat hem, als reactie op een verheerlijkende Napoleon-litteratuur, de feiten even onbarmhartig scheef doet trekken als zij en bovendien verleidt tot een waarlijk ontstellende vulgariteit van uitdrukking, daargelaten nog hoe men over een dergelijk sentiment als onmiddellijke impuls tot het scheppen van een werk mag denken. Met de kennis en het talent van Dr. Presser had deze Napoleon een standaardwerk kunnen worden, doch om — enkel met de verandering van het woordje „links" in „rechts" — de woorden te gebruiken, waarmede hij zelf zijn vonnis over het werk van Madelin velt:

„De haat, die de auteur tegen de partijen van „rechts" bezielt bespeurt men op elke bladzijde, in elke passage en dit alleen al verlaagt het werk tot een politiek pamflet".

G. BRUGMANS.
(Volkskrant)

Het verdrag van Duinkerken in de Engelse Pers

DUINKERKEN.

De „Daily Telegraph" (5 Maart) meent, dat men zich thans bindt aan een Frankrijk, dat zwakker is en onberekenbaar. Doch ook Engeland is ongelukkigerwijs zwakker. Bovendien als de tweede Wereldoorlog ons beiden iets geleerd heeft, dan is het toch wel, dat de landen, die gelijke ideeën hebben over de democratie, vrijheid en beschaving, samen moeten gaan.

Wat het „onberekenbare" van Frankrijk betreft, Thorez, de leider der Communisten, was in 1940 zeer ver van Duinkerken verwijderd, maar als plaatsvervangend Eerste Minister maakt hij thans deel uit van dit verdrag — zeer zeker een bewijs, dat wat de politieke toekomst van Frankrijk ook moge wezen, zijn vriendschap voor Engeland zo onberekenbaar is als menselijke aangelegenheden maar enigszins kunnen zijn.

De „Daily Herald" (1 Maart) noemt het verdrag een onderdeel van het nieuwe veiligheidssysteem, dat thans wordt opgebouwd binnen het netwerk van het Handvest der Verenigde Volken. Het komt overeen met het Frans-Russische verdrag en met het nieuwe Anglo-Russische verdrag, dat in bespreking is.

Zonder een formeel verdrag zijn Frankrijk en Engeland nu reeds langer dan veertig jaar bondgenoten geweest, wapenbroeders in de twee grootste oorlogen uit de geschiedenis. Het is goed, dat deze betrekkingen thans aan de wereld worden getoond in de vorm van een plechtig verdrag.

Maar de werkelijke basis van deze relaties ligt dieper dan enige formaliteit kan aantonen. Die liggen in de vriendschap der beide volken en in het gevoel van een blijvende belangengemeenschap.

Ook de „Observer" (2 Maart) juicht de nieuwe alliantie van harte toe. Bevin en Attlee verdienen lof en steun voor hun aandeel in deze overeenkomst. Onder moeilijke economische omstandigheden en tegen een machtige oppositie in hun eigen rijen, hebben zij in interntionale aangelegenheden Engelands positie als grote mogendheid opgehouden. Wij zijn nog steeds een mogendheid, die door de Verenigde Staten als partner de nodige steun waard wordt geacht en die door haar continentale buren als bondgenoot wordt gezocht.

Deze positie wordt niet zonder inspanning opgehouden. Zij kostte ons in 1946 driehonderdmillioen pond sterling in directe betalingen en in de vorm van troepen en buitenlandse ondersteuningen, die uit een beperkt en onvoldoende nationaal inkomen moesten worden genomen.

Zij die beweren, dat uitgebreide overzeese betrekkingen en grote legers nu een luxe zijn, die wij ons niet langer kunnen permitteren, hebben gemakkelijk spel. Niettemin geloven wij, dat de tegenovergestelde mening niet alleen getuigt van meer moed, maar ook van een vooruitziende blik en van wijsheid. Er zijn twee verschillende argumenten voor dit gezichtspunt en beide zijn ons inziens overtuigend.

De eerste is, dat Engelands gewapende macht in het huidige overgangsstadium, waarin de wereld verkeert een onmisbare factor voor het handhaven van de vrede is. Ons terugtrekken uit Duitsland, het Middellandse Zeegebied of het Midden-Oosten, zou een geweldig vacuum scheppen. Andere machten zouden de leegte gaan vullen en kunnen daarbij gemakkelijk in botsing komen. Natuurlijk moeten wij uit alle macht werken voor een betere, gezondere en duurzamer basis voor de vrede. Maar juist om dat te bereiken, moeten wij zichtbaar machtig blijven, zelfs ten koste van een uitgestelde voorspoed en van grotere economische risico's.

Het tweede argument is, dat we juist voor ons economisch welzijn in de eerste plaats op onze buitenlandse politiek moeten letten. Onze enige kans om niet meer op Armerika's zak te behoeven teren en een gelijkwaardige partner te worden, berust op de noodzaak een nauwe gemeenschap met onze continentale buren te bereiken. We moeten dan ook hopen, dat de Franse alliantie hiervoor de eerste stap vormt. Maar onze waarde voor Noord-Amerika zowel als voor Europa ligt op het ogenblik in onze vastberadenheid onze positie in de wereld op te houden.

„Reynolds News" (2 Maart) richt zich in dit verband tot het probleem Duitsland. Engeland en de Verenigde Staten wensten de beperkingen, die de Duitse industrie bij het verdrag van Potsdam waren opgelegd, te herzien. Evenals Rusland heeft ook Frankrijk deze bedoelingen met wantrouwen en vrees gadegeslagen, daar men hierin een herhaling zag van wat na de eerste wereldoorlog was gebeurd.

Nu dit land van Engeland de garanties heeft ontvangen, die het ook reeds van Rusland heeft gekregen, nl. de belofte van gezamenlijke maatregelen zodra zich een teken van Duitse herbewapening of van agressieve bedoelingen voordoet, is het mogelijk dat de Franse houding zal veranderen.

Om deze reden zullen velen in de nieuwe alliantie een manoeuvre zien ook Frankrijk als bondgenoot te winnen bij de conferentie in Moskou. Dit kan het resultaat zijn, maar het behoeft niet, want zo eenvoudig is de quaestie ook niet. Ook de Russen zijn bereid een stijging van het Duitse productie-niveau goed te keuren, mits er garanties zijn en mits er herstelbetalingen uit de lopende productie beschikbaar worden gesteld. Waarschijnlijk zal Frankrijk de Russische eisen op dit punt steunen, daar het zelf ook om herstelbetalingen verlegen zit.

Over het probleem van Duitslands toekomstige politieke structuur zijn de meningen verdeeld. Onder de grote mogendheden wenst alleen Rusland een verenigde staat met een centraal, democratisch bewind, hoewel onder internationale controle. Engeland en de Verenigde Staten prefereren een Duitsland dat in federale staten is uiteen gescheurd.

Frankrijk neigt naar het Anglo-Amerikaanse gezichtspunt, maar is geneigd om met iedere mogendheid te onderhandelen, die zijn eis ondersteunt ten aanzien van de kolenmijnen van het Saargebied en de opbrengst hiervan, die het voor zijn eigen industriële herstel wil gebruiken. Het enige dat in deze verwarring duidelijk is, is dat Moskou waarschijnlijk geen algemene eenstemmigheid zal brengen. Frankrijks positie zal enig onderhandelen en enig geven — en — nemen noodzakelijk maken.

De betekenis van de Olie-Industrie in het Moderne Leven

Laat ons eens een ogenblik aannemen, dat plotseling in een koude winternacht door een mysterieuze oorzaakt alle olieproducten in zuivere of verwerkte vorm van de aardbodem zouden zijn verdwenen. Hoe zou de wereld er dan 's morgens uitzien?

Bij het opstaan kunt u het electrisch licht niet ontsteken, want in de electrische centrales werken de machines niet wegens gebrek aan brandstof en smeermiddelen. Naar een kaars behoeft u niet te grijpen, want daarvan is de paraffine verdwenen en slechts de pit overgebleven. De telefoon werkt niet meer, want op de centrale zijn de schakelborden door gebrek aan smeerolie vastgelopen. Uw olie-gestookte centrale verwarming staat koud. Uw electrische broodrooster weigert dienst en de bakkers brengen u wellicht geen brood, want de ovens konden niet, zoals veelal gebruikelijk, met olie worden gestookt. Zonder ontbijt gaat u de deur uit, óók zonder gepoetste schoenen, want paraffine is één der grondstoffen van de schoencrême. In de ochtendbladen zult u niets over de plaag, die de mensheid heeft bezocht, kunnen lezen: zij zijn er niet, want de persen staan door gebrek aan kracht en smering stil.

U zult naar kantoor moeten wandelen, want trein, bus of auto staan niet ter beschikking en uw niet-gesmeerde fiets piept en kreunt en maakt de vreselijkste schokken op de ruwe keien, die zijn overgebleven na de verdwijning van het asphalt uit de bestrating. U wandelt dus en moet uw voeten aan de onregelmatige bestrating wennen. Op uw kantoor staat u machteloos: geen telefoon, geen telegram, geen brief. De schrijfmachines, zonder smering, stoten de laatste ademtocht uit en lopen allengs vast. De anders charmante typistes bieden een droeve aanblik, want de schoonheidsmiddelen, die zij plachten te gebruiken, missen de paraffine als één der voornaamste bestanddelen. Het laatste water komt uit de kraan: de pompen weigeren verder dienst. Verkeer is er niet meer en de wereld lijkt een stil dorpje op Zondagmorgen.

Zonder verkeer, zonder het lied van de arbeid in fabrieken en kantoren, zou de wereld spoedig tot het niveau der Middeleeuwse samenleving terugkeren: tot diligence en trekschuit. Een dergelijke bezoeking zou in de 20e eeuw tot de ondergang der mensheid leiden, want deze moderne samenleving berust volkomen op vloeibare brandstof en smeermiddelen.

Hebben wij u hiermede dus de betekenis van de producten der olie-industrie — althans enkele daarvan — in ietwat opwindende vorm kunnen tonen, de betekenis van de olie-industrie zelf is daarmede nog geenszins getekend. Wij hebben daartoe in Nederland een goed voorbeeld in de Koninklijke Shell, een wereld-organisatie, waarin Nederlanders op alle posten in alle delen der wereld de beste tradities van ons volk aan durf en ondernemingszin uitdragen. De Koninklijke Shell immers heeft Nederlanders in dienst in vrijwel alle landen op aarde, Nederlanders, die er als geoloog, als werktuigkundig of chemisch ingenieur, als administrateur of als handelsman, als medicus of onderwijzer, als zeeman, of vlieger der vracht- of luchtkarteringsvliegtuigen werkzaam zijn.

Een dergelijke, nog summiere aanduiding van de verscheidenheid van mogelijkheden in de olie-industrie wijst al direct op de grote betekenis. Als zodanig kan een bedrijf als van de Koninklijke Shell niet hoog genoeg worden aangeslagen: met onze scheepvaart, die de Nederlandse vlag op de zeven zeeën brengt, met onze luchtvaart, die onbekende banen op de globe exploreert, doet een bedrijf als de Koninklijke Shell het hart van den Nederlander sneller kloppen, wanneer hij het bekende Shell-embleem in alle bunkerhavens ter wereld terugvindt, wanneer hij op de grote luchtroutes de vliegtuigen uit Shell-tankauto's ziet bijladen, wanneer hij zijn auto practisch over het gehele Contingent kan voeren en overal de Shell-pomp met de op Nederlandse degelijkheid berustende Shell-service tot zijn dienst vindt, of hij nu in Helsinki of Boekarest, in Brindisi of in Lissabon wil tanken.

De culturele betekenis voor Nederland van een dergelijke internationaal georiënteerde onderneming wordt geëvenaard door het financieel en economisch belang van de Koninklijke Shell voor ons land. Enkele cijfers mogen dit illustreren. Vóór het uitbreken van de laatste oorlog had de Bataafse in Nederlands Indië 32.000 mensen in dienst, waarvan 2000 Europeanen, in Nederland gaf zij aan ruim 4500 mensen werk. Daarnaast verschafte zij indirect arbeid aan duizenden, want in de laatste twintig jaren liepen gemiddeld één groot zeeschip en drie kleinere vaartuigen per kwartaal van Nederlandse werven af in opdracht van deze industrie. De Nederlandse rederijen vervoerden de laatste tien jaar gemiddeld voor vijf millioen gulden jaarlijks aan vrachten naar overzee en aan orders werd bij de Nederlandse industrie in de laatste jaren voor gemiddeld f 25.000.000 per jaar geplaatst. Hoeveel handen hierdoor een goed stuk brood verdienden, laat zich slechts raden.

Hiermede hebben wij in enkele trekken omvang en betekenis van de olie-industrie geschetst, een tak van ons bedrijfsleven, die zowel in Nederland als in Indië tot de belangrijkste mag worden gerekend.

(Pen Gun).